

UNIT PERANCANG EKONOMI NEGERI

PEJABAT DAERAH KUALA NERUS

PEJABAT DAERAH DUNGUN

PEJABAT DAERAH KEMAMAN

2. PROGRAM PERUMAHAN TERENGGANU-KU SEJAHTERA

1.1. Program Perumahan Terengganu-Ku Sejahtera (PPTS) bertujuan untuk membela nasib golongan miskin yang kediamannya berada dalam keadaan terlalu uzur agar dapat menikmati kediaman yang lebih selesa dan selamat. Semua pejabat daerah berperanan sebagai agensi pelaksana di kawasan masing-masing dan sumber peruntukan adalah daripada Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN). Terdapat dua jenis bantuan PPTS iaitu bina baharu (kadar bantuan RM56,000) dan baik pulih rumah (kadar bantuan RM13,000). Golongan sasar PPTS terdiri daripada peserta yang berdaftar di bawah sistem eKasih, warga emas (melebihi umur 65 tahun), Orang Kelainan Upaya (OKU), ibu/bapa tunggal yang mempunyai tanggungan ramai dan mangsa bencana alam. Bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020, peruntukan PPTS berjumlah RM74.19 juta dan sejumlah RM68.01 juta atau 91.7% telah dibelanjakan bagi pelaksanaan 142 bina baharu dan 6,098 baik pulih di lapan daerah.

1.2. Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Program Perumahan Terengganu-Ku Sejahtera telah dilaksanakan dengan berhemat, cekap dan berkesan serta mencapai objektif yang ditetapkan. Semakan terhadap rekod dan dokumen yang berkaitan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020 telah dijalankan di Pejabat Daerah Kuala Nerus (PDKN), Pejabat Daerah Dungun (PDD) dan Pejabat Daerah Kemaman (PDK). Jumlah sampel bagi semakan dokumen adalah sebanyak 603 (23%) daripada 2,619 penerima bantuan, iaitu 62 sampel bagi bina baharu dan 541 sampel bagi baik pulih. Selain itu, lawatan fizikal ke 37 lokasi bina baharu dan 95 lokasi baik pulih telah dijalankan bagi mengesahkan pelaksanaan projek.

1.3. Secara keseluruhannya, pihak Audit mendapati **pelaksanaan PPTS adalah selaras dengan objektif program melalui pembinaan 142 rumah bina baharu dan 6,098 baik pulih rumah kepada golongan sasar**. Hasil lawatan Audit mendapati kualiti rumah yang dibina dan dibaik pulih adalah baik, selesa dan selamat diduduki oleh penerima bantuan. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Auditi adalah seperti berikut:

1.3.1. Pencapaian Output

- a. Golongan sasar PPTS terdiri daripada Ketua Isi Rumah (KIR) miskin tegar dan miskin yang ditentukan berdasarkan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) semasa. Penerima bantuan PPTS hendaklah disahkan sebagai miskin tegar dan miskin serta berdaftar dalam sistem eKasih serta mendapat pengesahan dan sokongan daripada Yang Berhormat (YB) Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN)/Pegawai Penyelaras Dewan Undangan Negeri (DUN). Penyaluran peruntukan dibuat sebanyak dua kali setahun, iaitu pada bulan Januari dan Julai melibatkan peruntukan berjumlah antara RM0.75 juta hingga RM1 juta bagi setiap kawasan DUN.
- b. Bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020, semakan Audit mendapati sebanyak 2,661 cadangan nama telah dikemukakan oleh Pejabat YB ADUN/Pegawai Penyelaras DUN iaitu masing-masing 70 cadangan nama untuk bantuan bina baharu dan 2,591 pula untuk baik pulih. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 65 atau 92.9% cadangan nama bantuan bina baharu dan 2,554 atau 98.6% cadangan nama bantuan baik pulih telah diluluskan.
- c. Berdasarkan skop pengauditan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020, PDKN, PDD dan PDK telah menyiapkan 65 rumah bina baharu dan 2,554 baik pulih rumah menggunakan sejumlah RM28.39 juta atau 91.6% daripada peruntukan berjumlah RM31 juta. Maklumat lanjut seperti dalam **Jadual 1** dan **Jadual 2**.

JADUAL 1
BILANGAN RUMAH BINA BAHARU
DAN BAIK PULIH BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2020

DAERAH	TAHUN					
	2018		2019		2020	
	BB	BP	BB	BP	BB	BP
Kuala Nerus	4	260	7	295	11	259
Dungun	-	241	4	402	24	266
Kemaman	2	279	2	333	11	219
JUMLAH	6	780	13	1,030	46	744
BILANGAN RUMAH BINA BAHARU						65
BILANGAN RUMAH BAIK PULIH						2,554

Sumber: Pejabat Daerah Kuala Nerus, Pejabat Daerah Dungun Dan Pejabat Daerah Kemaman

Nota: BB - Bina Baharu

BP - Baik Pulih

JADUAL 2
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2020

DAERAH	2018		2019		2020	
	P (RM Juta)	B (RM Juta)	P (RM Juta)	B (RM Juta)	P (RM Juta)	B (RM Juta)
Kuala Nerus	3.00	2.65	3.50	3.39	3.50	3.50
Dungun	3.00	1.75	3.75	3.51	3.75	3.71
Kemaman	3.00	2.81	3.75	3.41	3.75	3.66
JUMLAH	9.00	7.21	11.00	10.31	11.00	10.87
PERUNTUKAN KESELURUHAN (RM Juta)				31.00		
PERBELANJAAN KESELURUHAN (RM Juta)				28.39		
PERATUS KESELURUHAN (%)				91.6		

Sumber: Pejabat Daerah Kuala Nerus, Pejabat Daerah Dungun Dan Pejabat Daerah Kemaman

Nota: P - Peruntukan

B - Perbelanjaan

- d. Berdasarkan Garis Panduan PPTS, semua projek hendaklah disiapkan dalam tahun semasa. Semakan Audit berdasarkan pensampelan mendapati kesemua 62 sampel projek bina baharu bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020 di tiga daerah berjaya disiapkan dalam tahun semasa. **Bagi baik pulih rumah, daripada 541 sampel yang disemak, 536 atau 99% telah dapat disiapkan dalam tahun semasa.** Manakala **lima kerja melibatkan PDD mengalami kelewat antara 148 hingga 243 hari dari tarikh penyiapan dibenarkan dan pelaksanaan projek telah melebihi tahun semasa.** Sehubungan itu, peruntukan pembangunan bagi tahun 2020 berjumlah RM49,462 telah digunakan bagi menjelaskan bayaran kerja yang sepatutnya diselesaikan pada tahun 2019. Kesannya, bilangan penerima bantuan tahun 2020 berkurangan kerana peruntukan digunakan untuk menjelaskan bayaran kerja tahun sebelumnya.

Maklum Balas yang Diterima Daripada PDD Pada 19 Mei 2022

Terdapat nama pemohon yang dicadangkan oleh pihak YB ADUN/Penyelaras DUN ditolak kerana pertindihan nama dengan agensi lain terutamanya Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu (MAIDAM) serta rumah pemohon masih elok setelah disiasat oleh pejabat daerah. Selain itu, punca kelewat kerja siap melebihi tahun semasa disebabkan peruntukan lewat diterima dan masalah banjir pada hujung tahun. Bagi memastikan kelancaran projek pada masa akan datang, PDD akan mengadakan perbincangan berkala dengan YB ADUN/Pegawai Penyelaras DUN.

Pendapat Audit | Tempoh penyiapan projek rumah bina baharu dan kerja baik pulih adalah baik bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020 kecuali lima kerja baik pulih yang lewat siap dan melebihi tahun semasa.

1.3.2. Pencapaian Keberhasilan

- a. Merujuk kepada Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil. 1 Tahun 2017, Pegawai Pengawal dikehendaki mengambil langkah-langkah meningkatkan keberkesanan perbelanjaan awam dan mengutamakan keberhasilan dalam melaksanakan sesuatu program/aktiviti dengan membuat penilaian terhadap program/aktiviti sedia ada.
- b. Objektif PPTS adalah untuk membela nasib golongan miskin yang kediaman mereka berada dalam keadaan terlalu uzur agar dapat menikmati kediaman yang lebih selesa dan selamat. Semakan Audit mendapati **UPEN dan Pejabat Daerah tidak mewujudkan sebarang mekanisme penilaian bagi menentukan tahap keberhasilan PPTS. Bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020, seramai 6,240 penduduk Negeri Terengganu yang layak telah menerima manfaat PPTS melibatkan 142 bina baharu dan 6,098 baik pulih di lapan daerah.**
- c. Hasil lawatan Audit mendapati **kualiti rumah yang dibina dan dibaik pulih adalah baik, selesa dan selamat diduduki oleh penerima bantuan. Gambar 1 dan Gambar 3 menunjukkan contoh rumah baharu penerima bantuan berbanding keadaan rumah asal seperti di Gambar 2 dan Gambar 4.**

GAMBAR 1



Felda Belara, Tepoh
- Rumah Baharu yang Dibina
(27.10.2021)
(Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 2



Felda Belara, Tepoh
- Rumah yang Diduduki Sebelum Menerima Bantuan Bina Baharu
(27.10.2021)
(Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 3



Kampung Meraga Beris, Kijal
- Rumah Baharu yang Dibina
(15.02.2022)

(Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 4

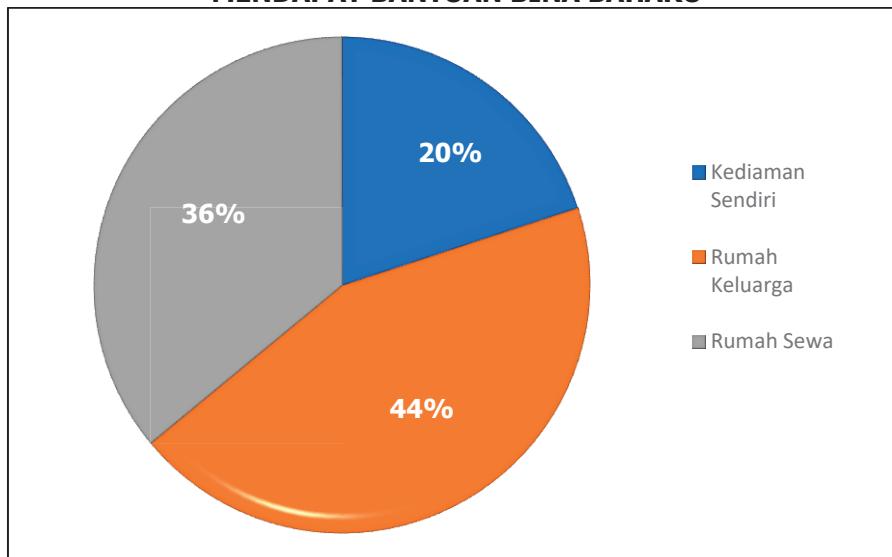


Kampung Meraga Beris, Kijal
- Keadaan Rumah Asal yang
Sebahagiannya Telah Dirobohkan
(15.02.2022)

(Sumber: Jabatan Audit Negara)

- d. Seterusnya, pihak Audit telah mengedarkan borang soal selidik kepada 25 atau 40.3% daripada 62 penerima bantuan bina baharu. Secara keseluruhannya, hasil maklum balas soal selidik mendapati **penerima bantuan berpuas hati dengan bantuan yang diterima** kerana membantu mengurangkan kos perbelanjaan isi rumah. Analisis Audit selanjutnya, mendapati sebanyak lima atau 20% responden sebelumnya tinggal di kediaman sendiri yang berada dalam keadaan terlalu uzur dan tidak selamat untuk diduduki. Selain itu, 11 atau 44% responden menumpang di rumah milik keluarga manakala sembilan atau 36% responden pula menyewa dengan bayaran sewa bulanan antara RM50 hingga RM400. Maklumat lanjut seperti di **Carta 1**.

CARTA 1
STATUS KEDIAMAN SEBELUM
MENDAPAT BANTUAN BINA BAHARU



Maklum Balas yang Diterima Daripada UPEN pada 06 Julai 2022

UPEN akan memperkasakan Jawatankuasa PPTS yang dianggotai oleh Pejabat Perbendaharaan Negeri Terengganu, Unit Audit Dalam dan semua pejabat daerah. Selain itu, jawatankuasa ini juga turut disertai oleh MAIDAM, KPLB dan Jabatan Kerja Raya Terengganu secara bersepada bagi meneliti keberhasilan serta menilai pencapaian yang telah dicapai untuk program ini. Jawatankuasa PPTS ini akan menyelaraskan mesyuarat secara berkala bagi setiap tiga bulan bagi tujuan pelaporan serta pelaksanaan yang telah dilakukan oleh setiap pejabat daerah.

Pendapat Audit	Pencapaian keberhasilan PPTS tidak dapat ditentukan secara objektif kerana mekanisme penilaian tidak diwujudkan oleh UPEN dan pejabat daerah. Namun berdasarkan lawatan Audit dan maklum balas soal selidik, pelaksanaan PPTS secara umumnya telah dibuat selaras dengan objektif yang ditetapkan dan membantu meringankan beban kewangan penerima bantuan.
-----------------------	--

1.3.3. Pengurusan PPTS

Secara keseluruhannya, pengurusan PPTS adalah baik **kecuali** bagi isu yang dibangkitkan di perenggan berikutnya:

a. Kerja Tidak Mengikut Pelan Ditetapkan

- i. Berdasarkan garis panduan PPTS, pembinaan rumah baharu adalah menggunakan pelan reka bentuk seragam sebagaimana keputusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri bertarikh 30 Januari 2013.
- ii. Bagi tempoh tahun 2018 hingga 2020, sebanyak 65 rumah bina baharu telah disiapkan. Semakan Audit terhadap 62 inden kerja mendapati kerja tersebut telah disempurnakan dan diperakui oleh pejabat daerah. Bagaimanapun lawatan Audit ke 37 rumah bina baharu yang diperakui siap pada tahun 2020 mendapati **sebahagian kerja pembinaan bagi empat rumah di daerah Kuala Nerus tidak dilaksanakan mengikut pelan yang ditetapkan. Didapati awning pintu dapur di tiga rumah dan longkang di satu rumah tidak dibina**. Maklumat lanjut seperti dalam **Jadual 3** dan **Gambar 5** hingga **Gambar 8**.

JADUAL 3
PENYIAPAN KERJA TIDAK MENGIKUT PELAN

BIL.	PENEMUAN AUDIT		RUJUKAN GAMBAR
	SEPATUT	SEBENAR	
1.	Pembuatan longkang seperti lakaran pelan	Longkang tidak dibina	Gambar 5 & Gambar 6
2.	Pemasangan awning seperti lakaran pelan	Awning tidak dibina di tiga buah rumah	Gambar 7 & Gambar 8

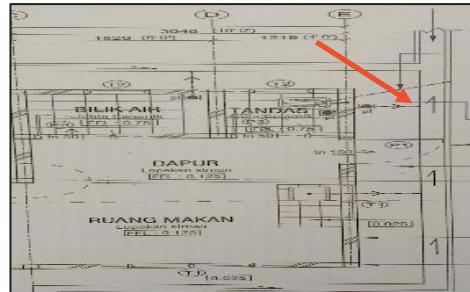
Sumber: Pejabat Daerah Kuala Nerus

GAMBAR 5



Kampung Padang Maras, Kuala Nerus
 Longkang Tidak Dibina
 (26.10.2021)
 (Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 6



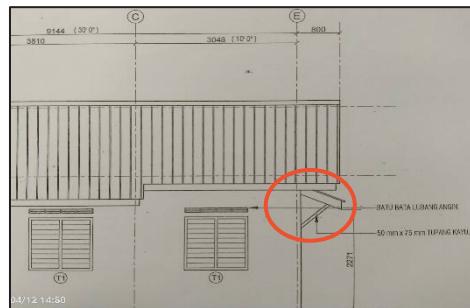
Lakaran Longkang Dalam Pelan
 (Sumber: PDKN)

GAMBAR 7



Kampung Bukit Tunggal, Kuala Nerus
 Awning Pintu Dapur Tidak Dibina
 (25.10.2021)
 (Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 8



Lakaran Awning Dalam Pelan
 (Sumber: PDKN)

Maklum Balas yang Diterima Daripada PDKN Pada 19 Mei 2022

PDKN memaklumkan semua kerja yang dibangkitkan dalam penemuan Audit telah dilaksanakan oleh kontraktor. Bagi mengelakkan perkara ini berulang, jadual lawatan tapak akan disediakan bagi memastikan projek dilaksanakan mengikut pelan yang ditetapkan.

Pendapat Audit | Pelaksanaan kerja adalah kurang memuaskan kerana terdapat sebahagian kerja tidak dilaksanakan mengikut pelan yang ditetapkan.

1.4. Bagi tujuan penambahbaikan serta memantapkan pengurusan PPTS, adalah disyorkan supaya pejabat daerah mengambil tindakan seperti berikut:

- 1.4.1. memastikan tindakan segera diambil apabila sesuatu kerja menghadapi masalah kelewatan supaya tidak melebihi tahun semasa bagi memastikan bilangan penerima tahun berikutnya tidak terjejas; dan
- 1.4.2. memastikan pemantauan yang rapi dan berterusan supaya pelaksanaan kerja mengikut jadual dan pelan yang ditetapkan.